

af § 3 i Grundloven, at, naar Menigheden er i Harmoni med Folkekirken, og Staten giver sig af med at lønne sine Præster, maatte dens Præst ogsaa faae ibetmindste en Understøttelse af Staten, men dette er der her slet ikke Tale om. Altsaa, naar vi nu ville see, hvorledes Forholdet vilde stille sig, naar dette Lovudkast blev Lov, saa vilde det jo derefter være nødvendigt, at indenfor Omkredsen af 2 Mile i Diameter danne sig en Menighed af 20 Familier. Sæt nu, at disse 20 Familier havde Die paa en Præst i Folkekirken, som de ønskede til deres Sjælesørger, saa maatte de meget betænke sig paa at opfordre ham til at nedlægge sit Embede for at blive deres Sjælesørger, thi det var jo ikke vist, om han vilde blive anerkjendt, og de Paagjældende vilde da udsætte baade sig selv og ham for en Sluffelse, naar de formaaede ham til at nedlægge sit Embede, og de saa først skulde søge Ministeriets Tillabelse til at faae ham. Men ikke nok dermed; selv om de fik ham, sæt da, at der i deres Gudstjeneste blev paavist Uregelmæssigheder, at der i Læren blev paavist tvivlsomme Spørgsmaal, der besvarede paa en Maade, som Kirkeretten ikke fandt rigtig, saa skulde Præsten stilles under Domstolene og Menigheden standse med sin Gudstjeneste og frygte for at blive udvist af Folkekirken. Men hvorledes stæer en Udviisning? Sæt, at Birkedal og hans Menighed ikke tage imod dette Lovforslag, naar det kommer ud, at de sige: vi ville ikke gaae til Ministeriet med en Ansøgning om at faae Anerkjendelse eller om paa denne Maade at blive indordnede i Folkekirken, hvad saa? Saa er Stillingen ligesaa vanskelig som tidligere, og kan man saa af den Grund udvise Birkedal og hans Menighed? Jeg vilde finde det meget forunderligt, om Birkedal og hans Menighed vilde lægge Strikken om deres egen Hals; men det vilde være at gaae ind under denne Lov og risikere, hvad Dag det skulde være, paa et eller andet ubetydeligt Differentspunkt at blive sat udenfor Folkekirken. Men der er en Hovedsag ved dette Spørgsmaal, og det er: hvorledes bliver man da igjen optagen i Folkekirken? Vi have ingen Lov om en Maade, hvorpaa man udviser Folk af Folkekirken, eller om en Maade, hvorpaa man op-

tager Folk i Folkekirken. Derom kjender Lovgivningen kun meget foreløbde Forskrifter, som vistnok ikke i vor Tid ville kunne komme til Anvendelse; thi offentlig Skriftemaal troer jeg ikke vil kunne benyttes som den rette Form for Nutiden, om den ogsaa maatte har været brugt med Nette i Fortiden. Vi have ingen Form for Gjenoptagelsen og ingen Form for Udtrædelsen; det her foreslaaede vil saaledes blive en saa vag Bestemmelse, at man i Grunden hverken veed, om Folk ere kjøbte eller solgte, som man siger i daglig Tale. — Den høitærede Minister har i sine Motiver til dette Lovforslag sagt, at man kunde frygte for et Brud, naar ikke dette Forhold hurtigst muligt blev ordnet ved Lov, thi deels kunde det da ved Ubetænksomhed fra Birkedals eller hans Menigheds Side komme til Brud, og deels kunde ogsaa Andet foranledige det, og han meente saa, at Folkekirken kunde faae en Medbeilerinde, der kunde blive farlig for Fremtiden. Jeg troer nu ikke, naar ikke Statsmagten vil fremkalde et Brud med Birkedal og hans Menighed, at det nogensinde vil komme til et Brud. Det er en Menighed og en Lærer, som have saa megen christelig Erfaring, som have staaet saa roligt i al den Tid, de have været i Folkekirken i ubunden Stand, at jeg tvivler paa, at det vil komme til et Brud, skjøndt det er sandt, at en saadan Mulighed blev antydet i deres Andragende ifjor; men jeg troer, at denne Antydning var et Gjøglespil, som foresvævede dem, men som albrig vil komme til Virkelighed. Jeg siger, for mig staaer et Brud som utænkeligt, og hvorfor? Fordi denne Retning staaer med en saadan Rod i Folket og en saadan Kjærlighed til det danske Folk, at den ikke for Alt i Verden nægger — ibetmindste ikke uden naar den store Adskillelse skulde gjøres mellem, hvad der hører Herren til, og hvad der hører Menneffene til — at lade det komme til et Brud, thi den elsker Folket for meget til at kaste en Brandskffel ud mellem det og til at bryde Freden i Familielivet og overalt ved at gjøre et Brud med Folkekirken. Det er denne dybe Følelse, som det grundtvigianske Parti hæveder, og hvori det søger sin Støtte netop i denne Sag. Men den indre Mission da, kan man ikke frygte for et Brud fra dens Side?